

VESTI / IZBORI 2023

06.11.2023. • 09:51 • Srbija Danas

SD INTERVJU

"SELA SU NAJVITALNIJI DEO SRBIJE" Ministar Milan Krkobabić za SD: Stav Vučića je jasan - Novca za prazne seoske kuće će biti onoliko koliko bude zainteresovanih

Foto: Milan Obradović

U intervjuu za naš portal, ministar za brigu o selu Milan Krkobabić, osvrnuo se

na programe, rezultate kao i dalje planove u okviru Ministarstva na čijem je čelu.

Deset hiljada ljudi dobilo "krov nad glavom" u selima Srbije, dodeljen je 61 minibus za besplatan prevoz seoskog stanovništva u isto toliko jedinica lokalnih samouprava, oživljeno je zadrugarstvo i pomognut rad 207 zadruga, a na Miholjskim susretima sela okupilo se 450.000 učesnika i posetilaca.

Ove neosporne činjenice koje vraćaju život u sela Srbije, povod su za razgovor portala **SrbijaDanas** s Milanom Krkobabićem, prvim ministrom za brigu o selu u istoriji Srbije.

SD **Već neko vreme, Ministarstvo za brigu o selu ističe se svojim programom dodele bespovratnih sredstava za kupovinu seoske kuće sa okućnicom. U čemu je suština tog programa?**

- Na pokretanje Programa dodele bespovratnih sredstava za kupovinu kuća sa okućnicom podstakla nas je činjenica da se više od sedam decenija sela Srbije prazne. I da je donedavno u našoj zemlji, prema nekim procenama, bilo čak 150.000 praznih seoskih kuća. To je posebno alarmantno za pogranična područja, u kojima ne smemo dopustiti stvaranje tzv. "puste zemlje".

Naseljavanje praznih seoskih kuća ima tri važna strateška cilja: ekonomski, populacioni i bezbednosni.

Ekonomski smisao ogleda se u tome što u selima ostaje ili se iz grada u njih doseljava radno-aktivno stanovništvo. Reč je o mladim ljudima od znanja i veština koji oživljavaju privredne aktivnosti. Posebno je važno da u funkciju stavljaju neobrađeno poljoprivredno zemljište pored okućnica, ali i zemljište koje uzimaju u zakup. Prema proceni agroekonomiste Milana Prostrana, zamenika predsednika Komisije za dodelu sredstava za kupovinu seoskih kuća, na taj način u funkciju je stavljeno više od hiljadu hektara, do nedavno zaparloženog poljoprivrednog zemljišta.

Naseljavanjem praznih seoskih kuća u kratkom periodu - odmah menjamo demografsku sliku Srbije. Podmlađujemo seoske sredine u kojima žive stariji ljudi koji su pred penzijom. Tako oživljavaju i škole i vrtići. Posebno ističem da su novi stanari seoskih kuća mlađi od 30 godina.

Vojno-bezbednosno stanovište je veoma bitno, jer ni jedan deo Srbije ne sme da ostane pust, bez naših ljudi.

SD Koliko praznih seoskih kuća je dodeljeno od početka programa i gde je najveće interesovanje?

- Za ove dve i po godine uselićemo ukupno 2.650 kuća sa više od 10.000 ljudi. Praktično, to je deset puta više od broja stanovnika Crne Trave ili kao jedna osrednja opština kao što je npr Rekovac!

Pored činjenice da su novi stanari seoskih kuća mlađi od 30 godina, veoma važan je podatak da je trećina njih iz grada prešla u selo. Time se prvi put posle Drugog svetskog rata migracija selo-grad, u jednom svom delu odvija i u obrnutom smeru: grad-selo.

Najviše dodeljenih kuća je u opštini Bačka Palanka - 138, zatim sledi Sombor, dok na jugu Srbije prednjače opštine: Knjaževac, Aleksinac, Pirot, Dimitrovgrad itd.

Selo sa najviše dodeljenih kuća je Bačko Petrovo Selo - 77, dok je na jugu Srbije selo Željuša, opština Dimitrovgrad, sa 12 useljenih kuća. Postoji interesovanje i u Medveđi i Bujanovcu, što posebno ohrabruje.

SD Kako ste zadovoljni odzivom stanovništva?

- Odziv je i dalje veliki. Dnevno u Ministarstvo za brigu o selu stigne i više od 15 prijava. Predsednik Komisije rektor Beogradskog univerziteta arhitekta prof. dr Vladan Đokić sa kolegama imaće pune ruke posle, jer hrpa od 330 prijava čeka na rešavanje.

SD Da li je plan Ministarstva da se ovaj program nastavi i u budućnosti?

- Ovo je tek početak. Ovo je više od programa! Ovo je misija. To je zajedničko opredeljenje Vlade Srbije, Ministarstva za brigu o selu i Akademijskog odbora za selo Srpske akademije nauka i umetnosti, koje je utemeljeno na jasnoj političkoj volji koju je definisao predsednik Repulike Srbije Aleksandar Vučić. Njegov stav je jasan: "Novca za prazne seoske kuće će biti onoliko - koliko bude zainteresovanih!"

SD Šta su ideja i cilj konkursa za dodelu bespovratnih sredstava za kupovinu minibuseva za potrebe prevoza stanovništva?

- U selima Srbije, pogotovu u pograničnim, brdsko-planinskim i nerazvijenim područjima na desetine hiljada ljudi je praktično bilo bez prevoza. I od sela do sela i od sela do grada, stariji su pešačili do lekara, a mlađi do škole.

Ministarstvo za brigu o selu je u selima Srbije znatno povećalo mobilnost ljudi u seoskim sredinama. Za dve i po godine za besplatan prevoz dodeljen je 61 minibus u isto toliko jedinica lokalnih

samouoprava.

SD Ko sve može da se prijavi na ovaj konkurs i do kada je on otvoren?

- Ovogodišnji Javni konkurs je završen 13. oktobra. Stiglo je 35 prijava JLS, a posebno me raduje je da su konkurisale i tri opštine sa teritorije naše južne pokrajine Kosova i Metohije: Zubin Potok, Gnjilane i Kosovska Kamenica.

O dodeli novca za kupovinu minibuseva, kao i ranijih godina, odlučuje Komisija na čijem je čelu dekan Saobraćajnog fakulteta prof. dr Nebojša Bojović, čime je zagarantovana visoka stručnost i profesionalnost.

SD Šta donosi srpski seoski turizam i šta nam možete reći o manifestaciji "Miholjski susreti sela"?

- Seoski turizam je velika razvojna šansa Srbije. Manifestacija "Miholjski susreti sela", koja je velika smotra kulturnog narodnog stvaralaštva za tri godine je okupila više od 450.000 posetilaca i učesnika. Probudila je stanovnike Srbije koji se druže, pevaju, igraju, takmiče se u tradicionalnim sportskim disciplinama, i pre svega, neguju vrednosti zavičajne tradicije. I "Miholjski susreti sela", na čijem je čelu naš veliki pesnik Ljubivoje Ršumović, su itekako u funkciji razvoja seoskog turizma.

SD Na koje načine će ministarstvo pokušati da srpskog seljaka zadrži na selu, ali i privuče potomke seljaka da se vrate na svoja ognjišta?

- Često ističem da je selo više od poljoprivrede. Selo je zajednica ljudi kojima je potreban ne samo krov nad glavom i siguran izvor egzistencije, već i putna infrastruktura, vodovod i kanalizacija, stabilan napon električne mreže, internet, primarna zdravstvena zaštita, obrazovne i kulturne ustanove, obdaništa i škole... Plan Ministarstva za brigu o selu i Akademijaskog odbora za selo SANU jeste da se uslovi života na selu približe onima u gradu, jer ćemo samo tako zadržati mlade i perspektivne ljude da

tu ostanu i osnuju svoje porodice.

Pored postojećih, u 2024. godini krećemo i sa dva nova programa. Prvi je pokretanje privrednih aktivnosti - obnova starih i uvođenje novih zanata, otvaranje zanatskih i drugih radnji koji nedostaju u određenoj seoskoj sredini, razvoj seoskog turizma. I drugi: adaptacija i rekonstrukcija domova kulture, kao i zadružnih domova u moderne i multifunkcionalne objekte.

SD Koliko je selo važno za srpsku privredu?

- Sela, u kojima živi više od 40 odsto stanovništva naše zemlje, su najvitalniji deo Srbije. Iz sela Srbije u gradske centre stižu sirovine, poluproizvodi, i prehrambeni proizvodi, što je strateški važno. Ali, najbitnije je da iz sela u gradove odlaze mladi, pametni i talentovani ljudi, koji tamo ispoljavaju svoj puni radni i stvaralački potencijal.

SD Koje zemlje Evrope i sveta su pokazale interesovanje za preporod sela Srbije?

- Samo u toku 2023. godine sreo sam se i razgovarao sa ambasadorima: Indije, Nemačke, Mađarske i Japana. Moglo bi se reći da su problemi sela zajednički imenitelj.

Problemi vezani za kretanje ljudi iz sela ka gradu nisu samo naši. To je globalni problem, koji karakteriše i zemlje Evropske unije. Slične probleme imaju i visokorazvijeni Nemačka i Japan... Kao primer dobre prakse možemo navesti Francusku, u kojoj se odvija obrnuti proces: više je onih koji iz grada prelaze u selo. Što se nas tiče, učinili smo prvi korak. A to je najteže. Naravno, nastavljamo!

SD Za kraj, kakav je život srpskog seljaka danas u poređenju sa periodom od pre 10 i više godina i koliko vlast danas brine o seljaku u poređenju sa tim periodom i nekim prethodnim vlastima?

- Prvi put posle Drugog svetskog rata, a to je posle čitavih sedam i po decenija, država Srbija je ozbiljno posvećena selima i njihovom stanovništvu. Pogledajte koliko je kilometara autoputeva i brzih saobraćajnica izgrađeno u poslednjih deset godina u Srbiji. Sela su nam sada mnogo bliža. Velika sredstva se ulažu i u rešavanje problema vodovoda i kanalizacije, širokopojasnog interneta.

Selo je kompleksna zajednica ljudi sa raznovrsnim potrebama. Zato se zalažem za uvođenje seoske opštine u kojoj će ljudi dogovarati, planirati i odlučivati šta je prioritet u njihovoj sredini. A sredstva za realizaciju svega toga mora da obezbedi republička blagajna. Iz takvih sela ljudi neće odlaziti! Naprotiv, u njih će se doseliti i mnogi iz gradova Srbije.

PROCVAT ZADRUGARSTVA

SD Programom obnove zadrugarstva "500 zadruga u 500 sela" vratili ste poverenje u udruživanje. Gasilo se i po 100 zadruga godišnje, a sad je novih više od 1100. Zašto je udruživanje važno?

- Pre svega, zbog toga što je posed u Srbiji mali i usitnjen. Prosek je 5,4 hektara, na jugu nešto više od dva ha. Poljoprivrednici mogu da uspeju samo ako se udruže. A tako će najlakše i najbrže njihovi proizvodi postati roba na tržištu. Do sada smo bespovratnim sredstvima za podizanje novih voćnjaka, vinograda, zapata stada ovaca, koza, steonih junica, podizanje mlekara, sušara itd. pomogli 207 zadruga, od čega i tri na Kosovu i Metohiji. Program sprovodimo u saradnji s Akademijom za selo SANU, na čelu s akademikom Draganom Škorićem - ističe u intervjuu za portal **SrbijaDanas** ministar Milan Krkobabić.

Milan Krkobabić

Ministarstvo za brigu o selu

izbori 2023

izbori u Srbiji

izbori u Srbiji 2023